

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดบทนิยามคำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐบาลต่างประเทศ” และ “เจ้าพนักงานขององค์การระหว่างประเทศ” กำหนดความผิดเกี่ยวกับการปกครองในส่วนที่เกี่ยวกับเจ้าพนักงานของรัฐบาลต่างประเทศและเจ้าพนักงานขององค์การระหว่างประเทศ แก้ไขเรื่องสมาชิกสภาท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแก้ไขอัตราโทษปรับในความผิดเกี่ยวกับการปกครองให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน (เพิ่มมาตรา ๑ (๑๖) และ (๑๗) และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๔ มาตรา ๑๔๖ มาตรา ๑๔๙ มาตรา ๑๕๐ และมาตรา ๑๕๑)

(๒) กำหนดให้ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการปกครองตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๔ มาตรา ๑๔๙ และมาตรา ๑๕๐ นอกราชอาณาจักร ต้องรับโทษในราชอาณาจักร (เพิ่มมาตรา ๗ (๑/๒))

(๓) กำหนดอายุความฟ้องคดีสามสิบปีสำหรับการกระทำความผิดบางกรณี กำหนดให้อายุความฟ้องคดีสะดุดหยุดลงในกรณีที่ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีในการกระทำความผิดบางกรณี และกำหนดอายุความล่วงเลยการลงโทษสามสิบปีสำหรับการกระทำความผิดบางกรณี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๕ และเพิ่มมาตรา ๙๕/๑ มาตรา ๙๕/๒ และมาตรา ๙๘ วรรคสอง)

เหตุผล

โดยที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ สมควรกำหนดความผิดเกี่ยวกับการปกครองในส่วนที่เกี่ยวกับเจ้าพนักงานของรัฐบาลต่างประเทศและเจ้าพนักงานขององค์การระหว่างประเทศ และกำหนดให้ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการปกครองนอกราชอาณาจักรต้องรับโทษในราชอาณาจักร เพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติดังกล่าว นอกจากนี้ เพื่อให้การปราบปรามการกระทำความผิดบางประเภทมีประสิทธิภาพ สมควรกำหนดอายุความการฟ้องคดีบางประเภทเสียใหม่ โดยให้อายุความฟ้องคดีสะดุดหยุดลงในกรณีที่มีการหลบหนี และให้ขยายอายุความล่วงเลยการลงโทษด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
กฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๖) และ (๑๗) ของมาตรา ๑
แห่งประมวลกฎหมายอาญา

“(๑๖) “เจ้าพนักงานของรัฐบาลต่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงาน
ราชการของรัฐบาลต่างประเทศ ไม่ว่าจะมิได้ตำแหน่งประจำหรือชั่วคราว และได้รับเงินเดือน
หรือค่าตอบแทนอื่นหรือไม่ก็ตาม

(๑๗) “เจ้าพนักงานขององค์การระหว่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงาน
ในองค์การระหว่างประเทศ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากองค์การระหว่างประเทศให้ปฏิบัติงาน
ในนามขององค์การระหว่างประเทศนั้น”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑/๒) ของมาตรา ๗ แห่งประมวล
กฎหมายอาญา

“(๑/๒) ความผิดเกี่ยวกับการปกครองตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔๓
มาตรา ๑๔๔ มาตรา ๑๔๕ และมาตรา ๑๕๐”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๙๕/๑ ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ

(๑) ยี่สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกยี่สิบปี

(๒) สิบห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าเจ็ดปีแต่ยังไม่ถึงยี่สิบปี

(๓) สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งปีถึงเจ็ดปี

(๔) ห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งเดือนถึงหนึ่งปี

(๕) หนึ่งปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนลงมาหรือต้องระวางโทษอย่างอื่น

ภายใต้บังคับมาตรา ๙๕/๒ ถ้าได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลแล้ว ผู้กระทำความผิดหลบหนีหรือวิกลจริต และศาลสั่งงดการพิจารณาไว้จนเกินกำหนดดังกล่าวแล้ว นับแต่วันที่หลบหนีหรือวันที่ศาลสั่งงดการพิจารณา ก็ให้ถือว่าเป็นอันขาดอายุความเช่นเดียวกัน”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๙๕/๑ และมาตรา ๙๕/๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

“มาตรา ๙๕/๑ ในความผิดตามมาตรา ๑๔๗ มาตรา ๑๔๘ มาตรา ๑๔๙ มาตรา ๑๕๐ มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๒ มาตรา ๑๕๓ มาตรา ๑๕๔ มาตรา ๑๕๕ มาตรา ๑๕๖ มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๑๕๘ มาตรา ๑๕๙ มาตรา ๑๖๐ มาตรา ๑๖๑ มาตรา ๑๖๒ มาตรา ๒๐๑ และมาตรา ๒๐๒ ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมายังศาลภายในกำหนดสามสิบปี นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ

มาตรา ๙๕/๒ ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องหาหรือถูกฟ้องว่ากระทำความผิดดังต่อไปนี้ ถ้าผู้ต้องหาหรือจำเลยหลบหนีจากการควบคุม หรือหลบหนีหลังจากได้รับการปล่อยชั่วคราว หรือหลบหนีหลังจากที่พนักงานอัยการมีความเห็นควรสั่งฟ้องหรือมีคำสั่งฟ้อง หรือหลบหนีระหว่างการพิจารณาของศาล ให้อายุความตามมาตรา ๙๕ หรือมาตรา ๙๕/๑ สะดุดหยุดลง

(๑) ในความผิดซึ่งต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกยี่สิบปี

(๒) ในความผิดตามมาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๔ มาตรา ๑๔๙ มาตรา ๑๕๐

มาตรา ๑๖๗ มาตรา ๒๐๑ และมาตรา ๒๐๒”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๙๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

“กำหนดเวลาล่วงเลยการลงโทษตามวรรคหนึ่ง สำหรับความผิดตามมาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๔ มาตรา ๑๔๗ มาตรา ๑๔๘ มาตรา ๑๔๙ มาตรา ๑๕๐ มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๒ มาตรา ๑๕๓ มาตรา ๑๕๔ มาตรา ๑๕๕ มาตรา ๑๕๖ มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๑๕๘ มาตรา ๑๕๙ มาตรา ๑๖๐ มาตรา ๑๖๑ มาตรา ๑๖๒ มาตรา ๑๖๗ มาตรา ๒๐๑ และมาตรา ๒๐๒ ให้มีกำหนดเวลาสามสิบปี”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๓ และมาตรา ๑๔๔ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๑๔๓ ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นการตอบแทนในการที่จะจงใจหรือได้จงใจเจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาท้องถิ่น เจ้าพนักงานของรัฐบาลต่างประเทศ หรือเจ้าพนักงานขององค์การระหว่างประเทศ โดยวิธีอันทุจริตหรือผิดกฎหมายหรือโดยอิทธิพลของตน ให้กระทำการหรือไม่กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔๔ ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด แก่เจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาท้องถิ่น เจ้าพนักงานของรัฐบาล ต่างประเทศ หรือเจ้าพนักงานขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๑๔๖ ผู้ใดไม่มีสิทธิที่จะสวมเครื่องแบบหรือประดับเครื่องหมายของ เจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือไม่มีสิทธิใช้ยศ ตำแหน่ง เครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือสิ่งที่มีหมายถึงเครื่องราชอิสริยาภรณ์ กระทำการเช่นนั้นเพื่อให้ บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๙ มาตรา ๑๕๐ และมาตรา ๑๕๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๑๔๙ ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภาท้องถิ่น เจ้าพนักงานของรัฐบาลต่างประเทศ หรือเจ้าพนักงานขององค์การ ระหว่างประเทศ เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือ

ผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือประหารชีวิต

มาตรา ๑๕๐ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน เจ้าพนักงานของรัฐบาลต่างประเทศ หรือเจ้าพนักงานขององค์การระหว่างประเทศ กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง โดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ซึ่งตนได้เรียก รับ หรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานในตำแหน่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

มาตรา ๑๕๑ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์สินใดๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐหรือเจ้าของทรัพย์สินนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี